

**FEDERACIÓ HÍPICA
ILLES BALEARS
DELEGACIÓ DE MENORCA**

REGLAMENT DE DOMA MENORQUINA

MENORCA 2026

PREÀMBUL

Aquest reglament contempla amb detall tots els aspectes de la Doma Menorquina, però es complementa amb el reglament general, disciplinari i veterinari de la R.F.H.E.

En el reglament es contemplen tots els aspectes de la doma menorquina, però si en el decurs d'alguna prova o concurs es donés una circumstància que no figura en el reglament, el jurat decidirà de la manera més esportiva i que s'aproximi més al reglament.

Aquest reglament ha estat actualitzat per la Comissió de Doma Menorquina i aprovat el dia 11 De Febrer de 2026.

ÍNDEX

CAPÍTOL 1	1
Article 1. FINALITAT I PRINCIPIS GENERALS	1
Article 2. L'ATURADA.....	1
Article 3. EL PAS.....	2
Article 4. EL TROT.....	2
Article 5. EL GALOP.....	3
Article 6. EL PAS ENRERE.....	5
Article 7. LES TRANSICIONS.....	5
Article 8. LA MITJA PARADA.....	5
Article 9. ELS CANVIS DE DIRECCIÓ.....	5
Article 10. LES FIGURES.....	6
Article 11. TREBALL EN DUES PISTES. EL PAS DE COSTAT. (ANNEX I).....	6
Article 12. LA PIRUETA I LA MITJA PIRUETA DIRECTA.....	7
Article 13. LA PIRUETA I LA MITJA PIRUETA INVERSA.....	8
Article 14. EL PASSATGE (PASSAGE).....	8
Article 15. EL PIAF (PIAFFER).....	9
Article 16. MOVIMENTS MENORQUINS.....	9
Article 17. EL BOT.....	9
Article 18. LA RECOLLIDA.....	10
Article 19. LA SUBMISSIÓ - LA IMPULSIÓ.....	11
Article 20. LA POSICIÓ I LES AJUDES DEL GENET.....	11
CAPÍTOL 2	13
Article 21. INTRODUCCIÓ.....	13
Article 22. OBJECTE DELS CONCURSOS DE DOMA MENORQUINA.....	13
Article 23. REPRESSES (REPRISES).....	13
Article 24. ELS CONCURSOS.....	13
Article 25. PARTICIPACIÓ.....	13
Article 26. EXECUCIÓ DE LES REPRESSES.....	13
Article 27. TEMPS.....	14
Article 28. JURAT.....	14
Article 29. QUALIFICACIÓ.....	15
Article 30. FULLS DE QUALIFICACIÓ.....	15
Article 31. CLASSIFICACIÓ.....	15
Article 32. PUBLICACIÓ DE RESULTATS.....	16
Article 33. VESTIMENTA. (ANNEX VI).....	16
Article 34. EQUIP. (ANNEX VII).....	16
Article 35. PISTA.....	17
Article 36. INSCRIPCIONS.....	17
Article 37. DECLARACIÓ DE PARTICIPANTS.....	17
Article 38. SORTEIG PER A L'ORDRE DE SORTIDA.....	18
Article 39. LLICÈNCIES.....	18
Article 40. PREMIS.....	18
ANNEXES	19

CAPÍTOL 1

Article 1. FINALITAT I PRINCIPIS GENERALS.

1. La doma menorquina té per objectiu el desenvolupament harmoniós de l'organisme i dels mitjans del cavall. Com a conseqüència, el cavall es torna tranquil, elàstic, àgil i flexible, però també confiat, atent i decidit, amb la qual cosa constitueix amb el genet un conjunt perfecte per desplegar-se amb facilitat a les festes tradicionals de Menorca. Mantenir aquesta aptitud del cavall dins el sistema de qualcar conservat durant segles a Menorca, és l'objectiu de la doma menorquina.
2. Aquestes qualitats es manifesten per:
  - a) La franquesa i la regularitat dels aires.
  - b) L'harmonia, la lleugeresa i la facilitat dels moviments.
  - c) La lleugeresa del terç anterior i la retenció dels posteriors origina una impulsió sempre activa.
  - d) La submissió a l'embocadura amb una descontracció total i sense tensió ni cap resistència.
  - e) Desenvolupar les seves aptituds físiques i psíquiques per a les exigències requerides a les festes tradicionals.
3. El cavall dóna així la impressió de manejar-se per ell mateix. Confiat i atent, obeeix generosament les indicacions del seu genet i roman absolutament dret en tots els moviments en línia recta i ajustant la seva incurvació a la curvatura de les altres línies.
4. El seu pas és regular, franc i solt. El seu trot és lliure, elàstic, regular, sostingut i actiu. El seu galop és regular, lleuger i cadenciat. Els malucs han de mostrar-se actius a la més petita indicació del genet i per la seva acció animen també totes les parts del cavall.
5. Gràcies a la seva impulsió, sempre desperta, i a l'elasticitat de les seves articulacions, que cap resistència no paralitza, el cavall obeeix de bon grat i sense dubtar, amb calma i precisió, les diferents accions de les ajudes, amb la qual cosa manifesta un equilibri natural i harmoniós, tant físic com moral.
6. En tot el seu treball, fins i tot en l'aturada, el cavall ha d'estar *a la mà*. Es diu que un cavall està *a la mà* quan els garrons queden al seu lloc; el coll, més o menys sostingut i arquejat segons el grau de doma i segons l'extensió o recollida de l'aire; manifesta una submissió amb un lleuger i suau contacte amb la brida i una descontracció total; el cap ha d'estar fix i, per regla general, lleugerament per davant de la vertical; la nuca, flexible i constituint el punt més alt del coll; el cavall no oposa cap resistència al genet.
7. La cadència és l'expressió de l'harmonia general que mostra cada cavall quan es desplaça activament amb regularitat, impulsió i equilibri. El ritme que un cavall conserva en tots els aires és part integrant de la cadència.

Article 2. L'ATURADA.

1. En l'aturada el cavall ha de romandre atent, immòbil i dret, aplomat sobre les seves quatre extremitats i ben quadrat d'anteriors i posteriors. El coll, sostingut i amb la nuca com a punt més alt i el cap lleugerament davant de la vertical. El cavall pot mastegar tranquil·lament l'embocadura i mantenir un lleuger contacte amb la mà del genet. A més, està disposat a partir cap endavant a la menor indicació d'aquest.

2. L'aturada s'obté amb un desplaçament del pes del cavall cap al terç posterior, mitjançant una acció correcta i creixent del seient i de les cames del genet, que empenyen el cavall cap endavant sobre una mà, que el reté de cada vegada més, però suaument, fins aconseguir una parada gairebé instantània, però mai brutal i en el lloc prèviament fixat.

Article 3. EL PAS.

1. El pas és un aire marxat en el qual les extremitats del cavall segueixen una rere l'altra en quatre temps ben marcats i sostinguts.
2. Quan les batudes de l'anterior i posterior d'una mateixa banda s'acosten, el pas tendeix a convertir-se en un moviment lateral. Aquesta irregularitat que pot arribar a l'ambladura és un greu deteriorament de l'aire del pas.
3. És en aquest aire en el qual es noten millor les imperfeccions de la doma. Aquesta és la raó per la qual no es pot demanar a un cavall al pas d'estar en la *posada en mà* res més que en funció del seu grau d'entrenament. Una reunió massa prematura altera no només el pas recollit, sinó també el pas mitjà i el pas llarg.
4. Cal distingir el pas recollit, el pas mitjà, el pas llarg i el pas lliure.
  - 4.1. EL PAS RECOLLIT. El cavall mantingut en la *posada en mà* marxa resoltament cap endavant, amb el coll elevat i arquejat mostrant clarament que se sosté per ell mateix. La direcció del cap s'aproxima a la vertical i manté un contacte molla amb la boca. Les extremitats posteriors es remeten amb un bon joc dels garrons. L'aire del cavall roman *marxat* i enèrgic, amb una successió regular del suport de les extremitats. Cada batuda cobreix menys terreny que en el pas mitjà, és més elevat doncs cada articulació mostra una major flexió i el cavall se sosté clarament. El pas recollit és més curt que el pas mitjà, amb la finalitat de no arribar a ser precipitat o irregular, però és més actiu.
  - 4.2. EL PAS MITJÀ. És un pas franc, regular i solt amb una amplitud mitjana. El cavall, mantingut en la *posada en mà*, marxa enèrgicament però amb calma, amb un pas igual i decidit. Les potes posteriors trepitgen davant de les petjades de les anteriors. El genet manté un suport molla i constant amb la boca del seu cavall.
  - 4.3. EL PAS LLARG. En el pas llarg, el cavall cobreix el màxim de terreny possible, però sense precipitació i sense alterar el ritme de les petjades. Les potes posteriors sobrepassen àmpliament per davant de les petjades de les anteriors. El genet permet al cavall estendre el seu coll i avançar el cap, però sense perdre mai el contacte amb la boca.
  - 4.4. EL PAS LLIURE. És un aire de descans en el qual es dóna total llibertat al cavall per estendre el seu coll i abaixar el cap.

Article 4. EL TROT.

1. El trot és un aire en *dos temps* separats per un temps de suspensió. El cavall marxa per bípodes diagonals, amb suports simultanis de l'anterior i del posterior corresponents (anterior esquerre, posterior dret i viceversa).
2. El trot, sempre franc, actiu i regular en les petjades, s'ha d'iniciar sense dubtes.
3. La qualitat del trot es mesura per la impressió del conjunt, la regularitat i l'elasticitat de les gambades, gràcies a la flexibilitat del dors i al bon recolliment dels posteriors, així com per l'aptitud per conservar el mateix ritme i un equilibri natural.
4. Cal distingir el trot recollit, el trot de treball, el trot mitjà i el trot llarg.

- 4.1. EL TROT RECOLLIT. És el trot més característic de l'estil menorquí. El cavall, mantingut en la *posada en mà*, avança amb decisió, amb el coll elevat i arquejat. Els garrons, francament recollides, mantenen la impulsió i permeten així a les espatlles manejar-se fàcilment en totes direccions. El cavall fa gambades més curtes que en els altres trots, però es manté més lleuger i més mòbil.
  - 4.2. EL TROT DE TREBALL. És un aire intermedi entre el trot recollit i el trot mitjà en el qual un cavall que encara no està entrenat ni a punt per als moviments recollits presenta un bon equilibri; sempre en la *posada en mà*, marxa cap endavant amb gambades iguals i elàstiques, i els malucs romanen molt actius. L'expressió *malucs actius* no significa que la recollida sigui obligatòria en aquest aire, simplement subratlla la importància de la impulsió que ve de l'activitat del terç posterior.
  - 4.3. EL TROT MITJÀ. El trot mitjà és un aire intermedi entre el trot de treball i el trot llarg, però més elevat i *rodó* que el llarg. El cavall avança decididament. Allarga moderadament les seves gambades, amb una franca impulsió que prové del terç posterior. El genet permet al cavall, mantingut en la *posada en mà*, de col·locar el cap un poc més endavant de la vertical que en el trot recollit i en el de treball; al mateix temps li permet abaixar lleugerament el cap i el coll. Les gambades han de ser tan regulars com sigui possible i el moviment, conjunt, equilibrat i solt.
  - 4.4. EL TROT LLARG. En el trot llarg el cavall cobreix el màxim de terreny. Mantenint el mateix ritme, allarga les seves gambades al màxim, gràcies a un gran impuls del terç posterior. El genet mantenint el cavall en una relativa *posada en mà* li permet abaixar i allargar el coll per tal d'evitar un aire elevat. Les potes anteriors no han de trepitjar darrere de la seva projecció sobre el terra. El funcionament de les anteriors i les posteriors ha de mostrar la seva similitud (el seu paral·lelisme) en l'extensió. Tot el moviment ha de ser ben equilibrat i la transició al trot recollit s'ha d'executar amb suavitat, carregant el pes en el terç posterior.
5. Tot el treball al trot s'ha d'executar *assegut*.

Article 5. EL GALOP.

1. El galop és un aire de *tres temps* en el qual, en el galop a la dreta, per exemple, les peïjades se succeeixen en l'ordre següent: posterior esquerre, bípede diagonal esquerre (l'anterior esquerre es desplaça simultàniament amb el posterior dret) i anterior dret, seguit per un temps de suspensió, amb les quatre extremitats enlaire, abans de començar la gambada següent.
2. El galop s'ha d'iniciar sense dubtar, sempre amb gambades regulars, cadenciades i executades amb lleugeresa.
3. La qualitat del galop es mesura per la impressió del conjunt, la regularitat i la lleugeresa dels tres temps (que prové de l'acceptació de la brida, amb una nuca flexible i del recolliment del terç posterior, que prové de l'activitat dels malucs) així com per l'aptitud per conservar el mateix ritme i un equilibri natural. El cavall mai no s'ha de travessar sobre la línia recta.
4. Es distingeix el galop recollit, el galop de treball, el galop mitjà i el galop llarg.
  - 4.1. EL GALOP RECOLLIT. En el galop recollit el cavall, que ha de romandre en la *posada en mà*, es desplaça amb el coll elevat i arquejat. Aquest aire es caracteritza per la lleugeresa del terç anterior i el recolliment del posterior; és a dir, les espatlles soltes, lliures i mòbils i

els malucs molt actius. Les gambades del cavall són més curtes que en els altres tipus de galop, però està més lleuger i la seva mobilitat augmenta.

- 4.2. EL GALOP DE TREBALL. És un aire intermedi entre el galop recollit i el galop mitjà. En aquest aire, un cavall que encara no està entrenat ni a punt per als moviments recollits, presenta un bon equilibri. Sempre en la *posada en mà* marxa cap endavant amb gambades iguals, lleugeres i cadenciades, i els malucs romanen actius. L'expressió *malucs actius* no significa que la reunió sigui activa en aquest aire, simplement subratlla la importància de la impulsió que ve de l'activitat del terç posterior.
- 4.3. EL GALOP MITJÀ. És un aire intermedi entre el galop de treball i el galop llarg. El cavall marxa cap endavant decididament conservant l'equilibri, allarga moderadament les gambades amb una franca impulsió que procedeix del terç posterior. El genet permet al cavall, mantingut en la *posada en mà*, que col·loqui el cap en una posició lleugerament més endavant de la vertical que en el galop recollit i el galop de treball. Al mateix temps li permet abaixar lleugerament el cap i el coll. Les gambades han de ser àmplies i tan regulars com sigui possible; el moviment, en conjunt, equilibrat i solt.
- 4.4. EL GALOP LLARG. En el galop llarg, el cavall cobreix el màxim de terreny. Conservant el mateix ritme, allarga les seves gambades sense perdre la tranquil·litat ni la lleugeresa, gràcies a una impulsió que prové del terç posterior. El genet permet al cavall que mantengui una certa *posada en mà*, que abaixi el cap i allargui el coll, avançant més o manco la punta del nas. La cadència en les transicions del galop mitjà o del galop llarg al galop recollit, s'ha de mantenir.
5. EL CONTRAGALOP. És un moviment en què el genet, per exemple, sobre un cercle a mà esquerra, fa voluntàriament que el cavall galopi a la dreta. El contragalop és un exercici de flexibilitat. El cavall conserva la seva col·locació natural, amb un lleuger plec de nuca cap al costat exterior del cercle i per tant col·locat cap al costat del peu sobre el qual galopa. El cavall es manté incurvat cap al costat corresponent al seu galop. La seva conformació s'oposa a la incurvació de la columna vertebral sobre el cercle descrit. El genet, evitant qualsevol contorsió, causa de contracció i desordre, s'esforçarà sobretot a impedir que els malucs es desplacin cap al costat exterior del cercle i limitarà les exigències al grau de flexibilitat del cavall.
6. EL CANVI DE PEU AL GALOP AMB PASSOS INTERMEDIS (*ferme a ferme*). És un canvi de peu en el qual el cavall al galop cau al pas i després d'un màxim de tres o quatre passos en aquest aire, torna a sortir a galop sobre l'altre peu.
7. CANVI DE PEU (enlaire). És un canvi de peu executat en estreta relació amb el temps de suspensió que segueix a cada gambada de galop. Els canvis de peu poden executar-se aïllats o en sèries; és a dir, cada quatre, tres o dues gambades, o a la gambada. Encara en les sèries, el cavall pot romandre lleuger, tranquil i dret, amb una impulsió sempre activa. Tant el ritme com l'equilibri no han de ser modificats durant tot el moviment.
En les sèries, el grau de reunió haurà de ser un poc menor que el que normalment s'exigeix per al galop recollit, amb la finalitat d'evitar que s'escurcin les gambades i disminueixi la lleugeresa i soltesa dels canvis de peus en sèries.

Article 6. EL PAS ENRERE.

1. El pas enrere és un moviment de retrocés, simètric, en el qual les extremitats s'eleven i suporten per bípedes diagonals. Les extremitats s'han d'eleva clarament i les posteriors conserven bé la seva línia.
2. Durant l'aturada i la immobilitat que precedeix el pas enrere i també durant aquest moviment, el cavall ha de romandre completament a la mà i conservar sempre el desig de sortir cap endavant.
3. Qualsevol avanç o precipitació del moviment, qualsevol resistència o defensa a la mà, qualsevol desviació dels malucs, qualsevol separació o peresa dels posteriors i l'arrossec dels anteriors són faltes greus.
4. Si durant una represa de doma, el trot o el galop ve a continuació d'un pas enrere, el cavall ha de sortir immediatament en aquell aire, sense parada i sense pas intermedi.

Article 7. LES TRANSICIONS.

1. Els canvis d'aire i de velocitat s'han d'efectuar clarament en la lletra prescrita, s'han d'executar ràpidament, però suaument i sense brusquedat. El ritme anterior s'ha de conservar fins al moment en què el cavall pren el nou aire o marca la parada. El cavall ha de romandre lleuger a la mà i tranquil, i mantenir una col·locació correcta.
2. El mateix s'ha de dir per a les transicions d'un moviment a un altre en el mateix aire, per exemple, les del trot llarg al trot recollit o viceversa.

Article 8. LA MITJA PARADA.

La mitja parada, que ha de ser gairebé inapreciable, resulta una acció quasi simultània i coordinada del seient, les cames i la mà del genet. Té per objecte augmentar l'atenció i l'equilibri del cavall abans d'executar algun moviment o transicions a aires inferiors o superiors. Enviant lleugerament més pes sobre el terç posterior del cavall, el recolliment dels posteriors i el descens dels malucs són més fàcils i afavoreixen l'alleujament del terç anterior i un millor equilibri general del cavall.

Article 9. ELS CANVIS DE DIRECCIÓ.

1. En els canvis de direcció el cavall ha d'ajustar la seva incurvació a la línia que segueix, romandre flexible, obeir sense defensa les indicacions del genet i sense modificar l'aire, el ritme o la velocitat.
2. En els canvis de direcció en angle recte, per exemple el pas dels racons, el cavall ha de descriure un quart de cercle aproximadament de sis metres de diàmetre en els aires recollits i de treball, i de deu metres aproximadament en els aires mitjans i llargs.
3. En els contracanis de mà el genet canvia de direcció per una línia obliqua i marxa, bé sigui a la línia de la quarta part, bé fins a la línia del centre, o bé fins al costat major oposat, on recupera la direcció que seguia al principi del moviment, per una línia obliqua.
4. En els contracanis de mà el genet adreçarà el cavall un instant abans de canviar de direcció.
5. Quan el nombre de metres o de gambades està prescrit en la represa, per exemple, per a un contracani de mà amb diagonals de costat a cada banda de la línia del centre, aquest nombre ha de ser estrictament respectat i el moviment ha de ser simètric.

Article 10. LES FIGURES.

1. LA VOLTA. És un cercle de 6, 8 o 10 metres de diàmetre. Si fos major de 10 metres s'usa el terme *cercle* i se n'indica el diàmetre.
2. SERPENTINA. La serpentina es compon de semicercles units per una línia recta. Quan el cavall passa sobre la línia recta ha de romandre paral·lel al costat menor del quadrilong. La longitud de la línia recta varia en funció de la grandària dels semicercles.
3. EL VUIT DE XIFRA. Aquesta figura es compon de dues voltes o dos cercles d'igual diàmetre, prescrit a la represa, i que són tangents entre si en el centre del vuit. El genet ha d'adreçar un instant el cavall abans de canviar de direcció en el centre de la figura.

Article 11. TREBALL EN DUES PISTES. EL PAS DE COSTAT. (ANNEX I).

1. Cal distingir els moviments següents:
  - Cessió de la cama
  - Espatlla endins
  - Cap al mur (*travers*)
  - Gropa al mur (*renvers*)
  - Diagonal de costat (*apoyo*)
2. El treball en dues pistes té per objecte:
  - 2.1) Perfeccionar l'obediència del cavall d'acord amb les ajudes del genet.
  - 2.2) Dotar de flexibilitat el cavall en el seu conjunt i així augmentar la llibertat de les espatlles i la soltesa del terç posterior, tant com l'elasticitat de la unió entre la boca, la nuca, el coll, el dors i els malucs.
  - 2.3) Perfeccionar la cadència i harmonitzar l'equilibri i l'aire.
  - 2.4) Desenvolupar i augmentar el recolliment dels posteriors i com a conseqüència, la recollida.
3. LA CESSIÓ DE LA CAMA (Annex I, figures 5 i 6). El cavall es manté gairebé recte, excepte un plec lleuger de la nuca cap al costat oposat a la direcció sobre el qual es desplaça; el genet ha de veure només l'arcada orbitària i el nariu de costat del plec. Les extremitats del costat interior cavalquen per davant de les del costat exterior. El cavall mira en la direcció oposada al sentit de la marxa.

La cessió de la cama és la base fonamental del treball en dues pistes i ha de començar a practicar-se abans que qualsevol treball recollit. Ja en un grau més avançat, l'espatlla endins és el millor exercici de flexibilitat per fer que el cavall es torni elàstic, lliure i fàcil, i millori la franquesa, l'elasticitat i la regularitat dels aires, i també l'harmonia, la lleugeresa i la soltesa dels seus moviments.

Es pot executar "sobre la diagonal". En aquest cas, el cavall ha de romandre tan paral·lelament com pugui als costats majors del quadrilong tot i que el terç anterior ha de precedir lleugerament el posterior.

També es pot realitzar aquest moviment "al llarg del mur". En aquest cas, l'angle que forma el cavall amb la direcció del moviment no haurà de ser superior a 35 graus.
4. EL PAS DE COSTAT.
  - 4.1) En tots els passos de costat –espatlla endins, cap al mur, gropa al mur, diagonal de costa- el cavall ha d' incurvar-se lleugerament. Marxa amb el terç anterior i posterior descrivint dues pistes distintes.
  - 4.2) Ja que, des d'un punt de vista general, la incurvació o plec de la nuca i el coll repercuteixen en el conjunt de la columna vertebral, aquest plec o incurvació mai no han de ser excessius, ja que entorpirien l'equilibri i la facilitat del moviment. Això s'ha de tenir molt en compte, sobretot en la diagonal de

costat, on la incurvació ha de ser menor que en l'espatlla endins, gropa endins, cap al mur i gropa al mur.

4.3) En el treball en dues pistes, l'aire ha de ser fàcil i regular, mantingut per una impulsió constant. Això no obstant, ha de seguir estant solt, cadenciat i equilibrat. És freqüent apreciar una pèrdua d'impulsió, a causa principalment de la preocupació del genet per incurvar el cavall i empènyer-lo lateralment.

4.4) En tots els moviments en dues pistes cal entendre per *costat interior* aquell cap al qual el cavall està plegat o incurvat. El costat oposat serà, per tant, l'exterior.

4.5) L'ESPATLLA ENDINS (Annex I, figura 1). El cavall està lleugerament incurvat al voltant de la cama interior del genet. Les extremitats dels costat interior cavalquen per davant de les del costat exterior. El cavall mira en la direcció oposada al sentit de la marxa.

Quan l'espatlla endins s'executa de forma clàssica, amb el cavall lleugerament incurvat, des del cap a la gropa, al voltant de la cama interior del genet, no és només un exercici de flexibilitat, sinó també de recollida: en efecte, el cavall a cada pas ha de remetre el posterior interior sota la massa per davant de l'altre, moviment que no es pot realitzar sense abaixar el maluc corresponent.

4.6) CAP AL MUR (Annex I, figura 2). EL cavall està lleugerament incurvat al voltant de la cama interior del genet. Les extremitats del costat exterior cavalquen per davant de les del costat interior. El cavall mira en la direcció del moviment.

El cap al mur s'executa "al llarg del mur" i sobre la línia del centre. L'angle que forma el cavall amb la direcció del moviment serà aproximadament de 30 graus.

4.7) GROPA AL MUR (Annex I, figura 3). És el moviment invers del cap al mur, amb la gropa, en lloc del cap al mur. En conseqüència, tots els principis i condicions que fan referència al cap al mur són d'aplicació per a aquest cas.

4.8) LA DIAGONAL DE COSTAT (Annex I, figura 4). És una variant del cap al mur feta sobre la diagonal en lloc de fer-ho al llarg del mur. El cavall ha d'estar lleugerament incurvat al voltant de la cama interior del genet per tal de donar més llibertat i mobilitat a les espatlles, la qual cosa fa que el moviment sigui més fluid i elegant. Això no obstant, el terç anterior ha de precedir lleugerament el posterior. Les extremitats del costat exterior cavalquen per davant de les del costat interior. El cavall mira en la direcció del moviment. Durant el moviment cal conservar la mateixa cadència i el mateix equilibri.

Article 12. LA PIRUETA I LA MITJA PIRUETA DIRECTA.

1. La pirueta directa (mitja pirueta) és un cercle (semicercle) en dues pistes amb un radi igual a la longitud del cavall, en el qual el terç anterior gira al voltant dels malucs.
2. Les piruetes i les mitges piruetes es fan normalment al pas o al galop recollit, però també es poden fer al piaf.
3. En la pirueta (mitja pirueta), els anteriors i el posterior exterior es desplacen al voltant del posterior interior, que serveix d'eix i ha de mantenir-se en la seva petjada o lleugerament davant d'aquesta, elevant-se a cada gambada.
4. Sigui quin sigui l'aire en què es realitzen la pirueta i la mitja pirueta, el cavall, lleugerament incurvat del costat cap al qual torna, ha de romandre en la posada en mà, amb un lleuger contacte. Ha de girar amb facilitat i sense brusquedat, i conservar íntegrament el ritme i la regularitat de les peuades de les extremitats a l'aire corresponent.
5. Durant tot el moviment de la pirueta i la mitja pirueta el cavall ha de conservar la seva impulsió, no marcar mai el menor moviment cap enrere ni separar-se

del seu eix. Si el posterior interior no s'eleva i s'abaixa al mateix ritme que l'exterior, l'aire no és regular.

6. En l'execució de la pirueta o la mitja pirueta al galop, el genet demanarà al seu cavall una reunió accentuada conservant una perfecta lleugeresa; els malucs ben recollits i baixos, i mostrant una bona flexió de les articulacions. Les gambades de galop abans i després de la pirueta són part integrant del moviment i han d'estar caracteritzades per una activitat i una reunió accentuada abans de la pirueta; el moviment s'executa amb un manteniment de l'equilibri mentre el cavall progressa.
7. L'apreciació de la qualitat de la pirueta i la mitja pirueta està fonamentada en la soltesa, la lleugeresa, la cadència i la regularitat, així com en la precisió i la facilitat de les transicions; en les piruetes i mitges piruetes al galop hi ha d'haver, a més, acord entre l'equilibri, l'elevació i el nombre de gambades (de sis a vuit per a la pirueta i de tres a quatre per a la mitja pirueta, són les aconsellables).

Article 13. LA PIRUETA I LA MITJA PIRUETA INVERSA.

1. La pirueta inversa (mitja pirueta) és un cercle (semicercle) en dues pistes amb un radi igual a la longitud del cavall, en el qual el terç posterior gira al voltant de les espatlles.
2. Les piruetes i les mitges piruetes inverses es realitzaran normalment al pas o al trot.
3. En la pirueta inversa (mitja pirueta) els posteriors i l'anterior exterior es desplacen al voltant de l'anterior interior, que serveix d'eix i s'ha de mantenir en la seva petjada o lleugerament davant d'aquesta, elevant-se a cada gambada.
4. En la pirueta i la mitja pirueta inversa, el cavall ha d'incurvar-se lleugerament del costat cap al qual es gira, ha de romandre en la posada en mà amb un lleuger contacte. Ha de girar amb facilitat i sense brusquedat, i conservar íntegrament el ritme i la regularitat de les peuades de les extremitats a l'aire de pas. La nuca roman en el punt més elevat durant tot el moviment.
5. Durant el moviment de la pirueta i la mitja pirueta, el cavall ha de conservar l'impuls, no marcar mai el menor moviment cap enrere ni separar-se del seu eix. Si l'anterior interior no s'eleva i s'abaixa al mateix ritme que l'exterior, l'aire no és regular.
6. L'apreciació de la qualitat de la pirueta i la mitja pirueta està fonamentada en la soltesa, la lleugeresa, la cadència i la regularitat, així com en la precisió i la facilitat de les transicions.

Article 14. EL PASSATGE (PASSAGE).

1. El passatge és un trot molt recollit, molt elevat i molt cadenciat. Es caracteritza per un recolliment pronunciat dels malucs i una flexió més accentuada dels genolls i de els garrons, i també per l'elegància i l'elasticitat del moviment. Cada bípede diagonal s'eleva i abaixa alternativament amb un ritme ben regular i una suspensió prolongada.
2. En un principi, la pota de l'anterior elevat puja fins a la meitat de la canya de l'anterior recolzat. La pota del posterior elevat puja lleugerament per damunt de la garreta del posterior recolzat.
3. El coll s'ha d'elevar elegantment arquejat, la nuca és el punt culminant i el cap s'aproxima a la vertical. La posada en mà roman lleugera i permet al cavall passar tranquil·lament del passatge al piaf i a la inversa, sense esforç aparent i sense alteració del ritme, amb una impulsió sempre activa i generosa.

4. La irregularitat de les peuades dels posteriors, el balanceig lateral del terç anterior o dels malucs són faltes greus.

Article 15. EL PIAF (PIAFFER).

1. El piaf és un moviment diagonal, extremadament recollit, elevat i cadenciat, que fa la impressió d'un trot sobre el mateix lloc. El dors del cavall és flexible i vibrant. La gropa s'abaixa lleugerament; els malucs i els garrons, actius i ben recollits, donen a les espatlles i a tot el terç anterior una gran lleugeresa, llibertat i mobilitat. Cada bípede diagonal s'alça i es recolza alternativament amb una mateixa cadència i una suspensió lleugerament prolongada.
2. En principi, la pota de l'anterior elevat arriba a la meitat de la canya de l'anterior recolzat i la pota del posterior elevat arriba just damunt del garró del posterior recolzat.
3. El coll s'ha d'elevat i arquejar, i el cap ha de quedar vertical. La posada en mà roman lleugera i la nuca flexible. El cavall guarda un contacte molla sobre unes regnes tenses. El cos del cavall s'eleva i baixa en un moviment flexible, cadenciat i harmoniós.
4. El piaf ha d'estar sempre animat per una impulsió enèrgica i caracteritzat per un equilibri perfecte. Ha de fer sempre la impressió de romandre en el mateix lloc, ha de tenir una tendència visible a avançar que es manifesta per la disposició ardent del cavall d'anar endavant tan prest se li ho demani.
5. El menor moviment retrògrad, la irregularitat dels moviments dels posteriors, el creuament dels anteriors o dels posteriors i el balanceig del terç anterior o dels malucs són faltes greus. Un camalleig precipitat, irregular, entretallat i sense cadència o de gambades sense suspensió no té res en comú amb el vertader piaf.

Article 16. MOVIMENTS MENORQUINS.

1. La raó d'executar aquests moviments sorgeix de les festes tradicionals, on el cavall, pressionat per una massa de gent, s'ha de desplegar amb soltesa d'aquesta circumstància.
2. Els moviments menorquins s'han d'executar tant amb una mà com amb l'altra d'una manera proporcionada. A partir de la mitja volta es considera un moviment.
3. La cadència es veurà lleugerament alterada per la rapidesa dels moviments i pel desequilibri de l'impuls; aquests motius no són causa per perdre la submissió.
4. MOVIMENTS MENORQUINS A LA INVERSA: la forma d'execució és al trot fent una rotació activa dels posteriors, girant al voltant del terç anterior, carregant el pes en les espatlles i alleujant el terç posterior. Fa la impressió d'una pirueta inversa al trot, en què es troba l'eix, de la rotació en l'anterior intern i el posterior intern es creua per davant del posterior extern, sense perdre impulsió i mantenint la regularitat de les petjades.
5. MOVIMENTS MENORQUINS A LA DIRECTA: La forma d'execució és al trot rotant els anteriors sobre els posteriors. Fa la impressió d'una pirueta directa al trot, en què es troba el posterior intern com a eix i l'anterior extern creua per davant de l'anterior intern, mantenint la impulsió i la regularitat de les petjades.

Article 17. EL BOT.

1. És una elevació alta del terç anterior, en què es trasllada tot el pes sobre el terç posterior i es conserva al mateix temps la posició del cap i el coll, sense sortir-se de la mà del genet. Cada cavall té la seva expressió, uns doblegant

les mans i altres manotejant, però sempre mantenint una harmonia, lleugeresa i facilitat de moviment.

2. Els posteriors duen tota la càrrega del cavall i el genet, i es col·loquen per mantenir un equilibri recte dins la línia en què s'executa. Durant la transició d'entrada i sortida i durant el bot, els posteriors no poden retrocedir en considerar-se una falta greu d'equilibri. Si el cavall avança durant el bot, caminant amb les posteriors o botant amb els posteriors junts, augmenta el grau de dificultat. En cas que no s'avanci i es mantengui cert temps elevat, pot mantenir l'equilibri amb un lleuger balanceig.
3. En les diverses repeses en demanar-se un bot, s'acceptarà qualsevol dels diferents tipus de bot que hi ha. En cas contrari, s'especificarà el tipus de bot que es demana.
4. Podem trobar diferents estils de bot:
  - 4.1 UN BOTET: Elevar el terç anterior sense moure els posteriors del terra. Normalment és un bot suau i ràpid, en el qual el cavall aixeca els anteriors del terra i torna a baixar tot seguit.
  - 4.2 BOT DE QUATRE PEUS: Aixecar els anteriors i quan el cavall està dret fa un bot cap amunt i cap a davant amb els posteriors. És un dels bots més antics que es coneixen.
  - 4.3 BOT D'AGUANTAR-SE: El cavall aixeca els anteriors i es manté un cert temps en aquesta posició, equilibrant-se sobre els seus posteriors. Alguns es mantenen amb les cames plegades i altres arpegen.
  - 4.4 BOT DE CAMINAR: El cavall s'aixeca sobre els posteriors i estant dret avança; camina sobre els seus posteriors fent unes passes. També, pot avançar botant sobre els posteriors junts (corbeta), podent executar diversos trancs.

Article 18. LA RECOLLIDA.

1. L'objectiu de la recollida del cavall és:
  - a) Desenvolupar més i millor la regularitat i l'equilibri del cavall, equilibri més o menys alterat pel pes del genet.
  - b) Desenvolupar i augmentar la capacitat del cavall per davallar la gropa i recollir els seus posteriors en profit de la lleugeresa i mobilitat del terç anterior.
  - c) Millorar la soltesa i la prestesa del cavall i fer més agradable de muntar-lo.
2. Els millors mitjans per obtenir bons resultats són els passos de costat, el cap al mur, la gropa al mur i, sobretot, l'espatlla endins, així com les mitges parades.
3. En altres termes, la recollida prové d'un augment del recolliment dels posteriors, les articulacions plegades i flexibles sota la massa, gràcies a una acció discontinua i sovint repetida del seient i de les cames del genet, que empeny el cavall cap endavant sobre una mà més o menys estacionària o que reté. En conseqüència, la recollida no és el resultat de l'escurçament de l'aire per mitjà d'una acció de la mà que resisteix, sinó al contrari, de l'ús del seient i de les cames per tal de recollir els posteriors sota la massa.
4. Les extremitats posterior, això no obstant, no han de recollir-se massa cap endavant sota la massa, si no, el moviment és dificultat per un escurçament massa gran de la base (del cavall). En aquest cas, la línia superior s'allarga i s'eleva amb relació a la inferior, l'estabilitat es compromet i el cavall no pot trobar un equilibri harmoniós i correcte.
5. D'altra banda, un cavall la base del qual és massa llarga, que no pot o refusa recollir els seus posteriors sota la massa, no arribarà mai a una recollida correcta, caracteritzada per la soltesa i la prestesa i una impulsió neta, que prové de l'activitat del terç posterior.

6. La posició del cap i del coll d'un cavall en els aires recollits és, naturalment, conseqüència del seu grau de preparació i, en part, de la seva conformació. En qualsevol cas, ha de presentar un coll que s'eleva lliurement en una corba harmoniosa des de la creu fins a la nuca, punt culminant, i el cap quedarà en la vertical.

Article 19. LA SUBMISSIÓ - LA IMPULSIÓ.

1. *Submissió* no significa una subordinació cega, però sí una obediència demostrada per l'atenció, la bona disposició i la confiança constant en tota la conducta del cavall, com per harmonia, la lleugeresa i la facilitat en l'execució dels diferents moviments. El grau de submissió es manifesta també per la forma en què el cavall accepta l'embocadura, amb un contacte lleuger i una nuca flexible o resistint-se o fugint de la mà del genet, que el porta a estar "davant" o "darrere" de la mà, segons els casos.
2. Si el cavall treu la llengua, si la passa per damunt del ferro o bé "se l'envia", si xerrica les dents o mou violentament la coa hi ha normalment signes de nerviosisme, tensió o resistència per la seva part. Els jutges han de tenir-ho en compte tant en les notes del moviment considerat com en la nota del conjunt *submissió*.
3. La *impulsió* és el terme usat per descriure la transmissió d'una energia propulsora, ardent i activa però controlada, que troba el seu origen en els malucs i que anima el potencial atlètic del cavall. La seva bona expressió no es pot mostrar per res més que pel dors flexible i elàstic del cavall que el porta a un contacte suau amb la mà del genet.
4. La velocitat en si té poc a veure amb la impulsió; el resultat és sovint un aplanament dels aires. Una característica visible de la impulsió és una millor flexibilitat de les articulacions posteriors, en una acció continuada i no irregular. Els garrons, quan els posteriors s'alcen, han d'anar immediatament cap endavant abans que elevar-se i sobretot mai cap enrere.
Un dels primers components de la impulsió és la tendència del cavall a romandre enlaire abans que en terra; en altres termes, és l'expressió que s'afegeix als aires. En el trot recollit i el passatge hi ha d'haver una diferència clara.

Article 20. LA POSICIÓ I LES AJUDES DEL GENET.

1. Tots els moviments s'han d'obtenir sense esforç aparent del genet. Aquest ha d'estar assegut aplomat, el ronyons i els malucs flexibles, les cuixes i les cames fixes i ben abaixades, el bust solt, lliure i dret. Això és el que permet al genet de seguir els moviments del cavall sense alterar-lo ni violentar-lo i servir-se de les ajudes de forma imperceptible. És l'única posició que permet al genet de fer progressar correctament la doma del cavall.
2. El seient té en doma tanta importància com l'acció de la mà i de les cames. Només un genet que sap sostenir o relaxar els ronyons en el moment oportú està en condicions de poder actuar correctament sobre el cavall.
3. En tots els moviments de doma menorquina, sostenir les regnes amb la mà esquerra és obligatori, només en casos extrems el president del jurat pot autoritzar de sostenir-les amb la mà dreta. La mà dreta ha de romandre discreta i només utilitzarà les regnes per igualar-les o equilibrar-les en funció de les figures que s'executin, mai per sostenir-les.
4. Els genets que optin per dur un parell de regnes, se les col·locaran dins la mà tancada i les separaran per un o dos dits, el menovell i l'anular. En canvi si opten per dur dos parells de regnes, escolliran el sistema més còmode per al genet. Cal assenyalar que el sistema més usat a les festes és el de sostenir

les regnes que agafen les anelles del mos que no exerceixen palanca passant per damunt de la mà i baixant dins la mà; les que exerceixen palanca passen per davall i pugen dins la mà (la mà tancada amb les regnes).

5. L'ús de la veu en qualsevol forma, l'espetec de la llengua aïllat i repetit són faltes greus que fan baixar almanco dos punts la nota del moviment durant el qual ha tingut lloc. Només en els nivells baixos, fins la tercera represa, en sol·licitar-se el bot no es penalitzarà fer es conillet (un espetec aïllat).

CAPÍTOL 2

Article 21. INTRODUCCIÓ.

Tots els concursos de doma menorquina han de desenvolupar-se conforme amb les disposicions prescrites en els articles següents.

Article 22. OBJECTE DELS CONCURSOS DE DOMA MENORQUINA.

La Federación Hípica Española té per objecte preservar la doma menorquina de les alteracions a què pugui estar exposada i conservar la puresa dels seus principis dins l'esport per transmetre'ls intactes a les generacions de genets futurs.

Article 23. REPRESSES (REPRISES).

Les represse oficials de doma menorquina són les publicades sota l'autoritat de la Delegació de Menorca de la Federació Hípica de les Illes Balears i en cap cas poden ser modificades o simplificades sense el seu acord.

Article 24. ELS CONCURSOS.

1. Els clubs hípics interessats a celebrar concursos de doma menorquina hauran de notificar-ho a la Delegació Menorquina vinculada a la Federació Hípica de les Illes Balears, que és la que assumirà totes les competències d'aquesta disciplina.

Article 25. PARTICIPACIÓ.

1. Les proves de doma menorquina estan obertes a tots els genets i amazones majors de 8 anys (durant l'any de competició), espanyols o residents.

Article 26. EXECUCIÓ DE LES REPRESSES.

1. Les represse oficials es podran dictar quan així ho especifiqui el text d'aquesta i els moviments que conté s'han d'executar en l'ordre indicat. El genet sol·licitarà al president del jurat, amb antelació al començament de la prova, que se li dicti la represa i això ho farà la persona que el mateix genet aportarà, la qual en cap cas ho podrà corregir. Qualsevol error, omissió o equivocació del genet com a conseqüència del dictat és de la seva única responsabilitat.
2. Quan un participant comet un "error de recorregut" (torna al costat contrari, oblida un moviment, etc.), el president del jurat li ho advertirà fent sonar la campana o el timbre. El president li indicarà, si cal, el punt on ha de prosseguir la represa i el moviment següent a executar i el deixarà després continuar sol. En determinats casos d'error de recorregut (per exemple, si el participant executa una transició de trot mitjà a pas recollit en E en lloc de K o si galopant en línia de centre executa un bot en D en lloc de X), el toc de campana molestaria inútilment el desenvolupament del treball, fet pel qual el president decidirà si tocar-la o no.
3. Qualsevol "error de recorregut" indicat o no pel toc de campana es penalitzarà segons la taula que figura en el text de cada represa. Si l'error comporta l'eliminació, el participant està autoritzat a continuar i les notes se li atribuiran fins al final.
4. Quan un participant comet un error de represa serà penalitzat com un error de recorregut.
5. Quan el jurat no s'adoni d'una errada, el dubte es resoldrà a favor del participant.
6. Els punts de penalitat (per error) seran deduïts del total de punts de cada jutge.

7. En cas de coixesa manifesta, el president del jurat eliminarà el participant. La seva decisió és inapel·lable.
8. Qualsevol moviment que s'hagi d'executar en un punt qualsevol de la pista ho serà quan el bust del genet arribi a aquest punt.
9. Després del toc de campana, el participant ha d'entrar a la pista per A, emprant el camí més curt. S'eliminarà qualsevol participant que no faci la seva entrada en pista per A als 60 segons que segueixen al senyal de partida. També s'eliminarà el participant que entri en pista per A abans del senyal de partida.
10. En cas de caiguda del cavall i/o participant, aquest no serà eliminat. Es penalitzarà per la influència de la caiguda en l'execució del moviment en curs i en les notes de conjunt.
11. Un cavall que se surt de la pista amb les quatre extremitats des que entra fins que surt per A, serà eliminat.
12. Tota defensa que impedeixi la prossecució de la represa durant més de 20 segons serà causa d'eliminació del participant.
13. Una represa comença en el moment de l'entrada per A i acaba després de la salutació al final d'aquesta, en el moment en què el cavall avança. Tots els incidents que esdevinguin abans de començar o després de la final de la represa no afecten en res les notes donades. El participant ha d'abandonar la pista de la manera prescrita en el text de la represa.
14. Tota intervenció exterior (veus, signes, etc.) es considerarà com una ajuda al genet o al cavall i serà causa d'eliminació del participant.

Article 27. TEMPS.

1. No es penalitzarà per excés de temps en l'execució de les repeses. Això no obstant, s'indicarà a efectes únicament informatius i per confeccionar l'ordre de sortida.
2. Les repeses lliures (Kür) s'executen en un temps establert. El programa comença amb el primer moviment després de la salutació. Un toc de campana indicarà el final de la presentació. A partir d'aquest moment no es qualificarà qualsevol moviment que s'executi, però la música continuarà fins que el genet efectuï la parada final.

Article 28. JURAT.

1. El jurat es compondrà de dos jutges, inclòs el president, els quals se situaran en el costat menor del quadrilong, davant la lletra C i a la l'altura de les lletres H o M..
2. Quan sigui possible, els jutges han d'estar aïllats i elevats uns 50 centímetres del sòl per tenir una visió millor de la pista i n'han d'estar separats almenys 5 metres.
3. Les notes de tots els jutges es tindran en compte per a la classificació.
4. El president i els membres del jurat hauran d'estar en el lloc de la competició amb prou temps per prendre els acords necessaris.
5. Actualment els jutges capacitats per a aquesta competició són els jutges avalats per la Comissió de Doma Menorquina. La capacitació per jutjar doma menorquina és competència de la Federació Hípica de les Illes Balears. És indispensable tenir com a mínim una titulació de jutge de doma clàssica i accedir a un curset estructurat i impartit per persones designades per la Comissió de Doma Menorquina.

Article 29. QUALIFICACIÓ.

1. Tots els moviments i determinades transicions d'un a un altre, que han de ser qualificats pels jutges, estan numerats en els fulls de qualificació.
2. Els moviments es puntuen de 0 a 10 per cada jutge. La nota 0 és la més baixa i la 10 la més alta.
3. L'escala de notes és la següent:
  - 10 excel·lent
  - 9 molt bé
  - 8 bé
  - 7 bastant bé
  - 6 satisfactori
  - 5 suficient
  - 4 insuficient
  - 3 bastant malament
  - 2 malament
  - 1 molt malament
  - 0 no executat

Per *no executat* s'entendrà aquell moviment en què, malgrat la voluntat del participant, res d'allò que se li demana és fet (si fos involuntàriament per part del genet, seria "error de represa").

4. Les notes de conjunt són atribuïdes una vegada el participant ha acabat la seva presentació, i seran:
  - Els aires.
  - La impulsió.
  - La submissió.
  - La posició del genet, el seient i l'ús de les ajudes.Cada nota de conjunt es punta de 0 a 10.
5. Els moviments menorquins i el bot seran de coeficient 2.

Article 30. FULLS DE QUALIFICACIÓ.

1. Els fulls de qualificació duren:
  - Una columna per a la nota inicial del jutge.
  - Una altra per a la nota modificada.
  - Quan hi ha coeficients, es representen en una altra columna.
2. Hi ha igualment una columna per a les observacions del jutge, que anotarà, sempre que sigui possible, el motiu de la seva puntuació, almenys quan atribueixi una nota de 5 o menys.

Article 31. CLASSIFICACIÓ.

1. Després de cada execució i després que el jutge hagi donat les notes de conjunt (que s'han d'atribuir amb molta atenció), els fulls de qualificació passen al secretari del jurat. Les notes són multiplicades pels coeficients corresponents, si escau, i després totalitzades. Es dedueix del full de cada jutge la penalització corresponent per errades.
2. El total de punts per a la classificació s'obté sumant les puntuacions dels tres jutges. Si en alguna de les proves d'un campionat, faltés un jutge la puntuació d'aquest serà la mitjana dels altres dos jutges.
3. En cas d'igualtat en la suma dels punts (*ex-aequo*) en els llocs que opten a trofeu, el millor qualificat serà el qui obtingui millor puntuació en les notes de coeficient.

Article 32. PUBLICACIÓ DE RESULTATS.

1. Després de cada execució i provisionalment, es publicarà el total de punts atribuïts per cada jutge i també el total general.
2. S'haurà d'anunciar, després de cada actuació d'un conjunt genet/cavall, el resultat aconseguit pel conjunt anterior, i caldrà indicar els resultats per cada jutge, el total de punts obtinguts i la mitjana.
3. L'organització disposarà d'una taula o pissarra en què apareixeran totes les puntuacions parcials i totals.

Article 33. VESTIMENTA. (ANNEX II).

1. La vestimenta està inspirada en la utilitzada a Menorca durant els segle XVIII i principis del XIX.
S'exigirà als genets calçons blancs; camisa blanca de màniga llarga; fular i guardapits menorquí, que poden ser d'aquests colors: vermell, blau, gris, beige, verd i groc; levita menorquina negra (ha d'anar subjectada en un punt a la part de baix, sense que es vegi, perquè no s'obri), capell menorquí: capell de feltre negre d'ala ampla en forma de tricorni adornat amb un cordell que l'envolta del color del guardapits; botes negres, esperons i fuet menorquí. Es permet combinar el color del guardapits i del fular dins la gama de colors abans esmentada, o bé, dur el fular del mateix color que el guardapits, el genet també pot dur guants si ho desitja.
3. Els esperons han de ser de metall i l'espiga ha d'estar dirigida cap enrere des del centre d'aquesta. En cas que siguin esperons de gall, el gallet pot anar girat cap amunt o cap avall, sempre que els dos estiguin igual. Si duen rodells, aquestes han de rodar lliurement.
4. Pels participants de competicions oficials serà obligatori l'ús del casc correctament subjectat. A partir del nivell 2 també serà obligatori l'ús de levita. Se'ls permet participar sense levita quan el jurat ho cregui convenient per la calor.

Article 34. EQUIP. (ANNEX III).

1. És obligatòria la sella menorquina acompanyada de pitral en forma d' Y, i retranca (o baticul). S'ha de concursar sense funda per a la sella.
2. És imprescindible la brilla menorquina amb el mos de palanca, amb un màxim de 16 cm del canó per avall, amb un o dos parells de regnes. Es tracta d'un mos de palanca de canó rígid amb les característiques que responguin a les necessitats del cavall. Les galtes del mos són rodones, permetent que a la unió del canó amb la galta siguin fixes o giratòries. El mos serà tot d'un mateix color, platejat o daurat, i s'exigirà una uniformitat en tot l'equip; mos, sivelles, estreps, esperons i ornaments del pitral han de ser del mateix color – platejat o daurat –.
3. El mos de quatre regnes i l'anomenat d'*avellanes* són els més tradicionals, tot i que estan permesos altres tipus de mossos, que són el mos de palanca de galta recta com el de quatre regnes, però se li han suprimit les anelles de dalt i mos en "S", que es el mateix tipus de mos, però que la galta simula el dibuix d'una "S". Del mos en "S" se'n troben diferents variants, amb les corbes de la "S" més obertes o més tancades, i amb la part de dalt de la galta (del canó cap amunt) que pot ser plana i de diverses formes.
En el cas del mos d'avellanes s'accepten les regnes de corda.
Són voluntaris la falsa barbada i el cobertor de barbada de goma o cuir.
4. En el mos no es permet afegir cap tipus de parrilla, cadenes, gomes, o qualsevol altra cosa que modifiqui la naturalesa del mateix.
5. El mos de quatre regnes sempre durà les quatre regnes. No es permet que hi hagi dues anelles amollades.

6. Els cavalls poden dur buldrafa, aquesta ha de ser igual que la de les festes o un poc més curta de la llargada de damunt els lloms (mes o menys la meitat de la típica buldrafa de festes). Els colors del vellut poden ser el negre o el vermell granat. Els dibuixos han de ser amb colors vius, i pot ser per exemple l'anagrama del club al que es pertany amb algun tipus de flors de colors al voltant, o bé qualsevol altre dibuix que imiti la buldrafa de festes, i sempre ha de dur serrell.
7. Els protectors, siguin del tipus que siguin, i les benes només es permeten a la pista d'escalfament. Estan prohibits a la pista de competició i d'escalfament: les martingales, les virolles, els rendatges laterals o relliscants i qualsevol sistema de clucals o serretes.
8. Els jutges podran verificar l'equip de cada cavall immediatament en sortir de la pista. Qualsevol discordança comportarà l'eliminació immediata. La verificació de l'embocadura s'ha de fer tan delicadament com es pugui, ja que alguns cavalls tenen la boca molt sensible. Quan no sigui possible designar un comissari, es permetrà al president del jurat revisar aleatòriament un o dos cavalls de cada categoria.

Article 35. PISTA. (ANNEX IV).

1. El terreny ha de ser pràcticament llis i a nivell, i tenir 40 metres de llarg per 20 d'ample.
Quan sigui possible, el públic ha d'estar a uns metres de distància. Quan la distància entre el públic i la pista sigui molt a prop, cas que es donarà amb molta freqüència, sobretot en petits clubs, es recomanarà la màxima atenció possible per no destorbar l'execució de les proves. La pista estarà tancada per una barrera de 30 centímetres aproximadament d'alçada, si és possible. L'entrada i sortida per A serà construïda de manera que pugui ser tancada i oberta amb facilitat, sense que el tancat sigui obligatori.
2. Les lletres estaran situades a uns 30 centímetres fora de la barrera i clarament indicades.
3. És convenient de marcar la línia del centre en tota la seva longitud i els tres punts D, X i G, però de tal manera que resulti natural i no regiri els cavalls. S'aconsella de tallar l'herba més curta que en les altres parts del terreny i de passar el rastell per l'arena periòdicament.
4. Resta prohibit, sota desqualificació del genet/cavall, d'entrar a la pista en qualsevol moment que no sigui el de l'execució.
5. Hi ha d'haver una pista d'assaig.

Article 36. INSCRIPCIONS.

1. Les inscripcions es faran directament en el club organitzador; el termini d'inscripció s'obrirà un mes abans del concurs i es tancarà el dia que especifiqui l'avanç de programa.
2. L'import de les inscripcions serà determinat per la Delegació Menorquina de la Federació Hípica Balear al inici de cada any de competició.

Article 37. DECLARACIÓ DE PARTICIPANTS.

1. Seran participants aquells que, després d'inscriure's en el concurs o prova en forma correcta i oportuna, es trobin presents per participar. Si després de tres cridades efectuades dins d'un interval de 60 segons no es presentés la persona inscrita, sens perjudici que posteriorment hagi de justificar-ne l'absència, podrà ser objecte d'eliminadoria.
2. Per causa justificada, s'autoritzarà el canvi de muntura per genet distint a aquell que consti a la matrícula, el qual és irreversible. En les proves per

equips, com a conseqüència d'accident o malaltia, es podrà substituir un genet i/o cavall per altre que estigüés matriculat, sempre que s'efectuï abans de començar la prova.

Article 38. SORTEIG PER A L'ORDRE DE SORTIDA.

1. S'ha de fer un sorteig per determinar l'ordre de sortida d'una prova.
2. Si un participant disposa de més d'un cavall, l'ordre de sortida serà establert de tal manera que hi hagi entre els dos un interval de trenta minuts o cinc cavalls entre ells.
3. A cada cavall se li assignarà una hora de sortida i es respectaran els espais que es poguessin produir per absència d'algun d'ells. Això no obstant, si el participant pròxim vol iniciar la seva presentació avançant la seva hora, se'l pot autoritzar.

Article 39. LLICÈNCIES.

Tot participant d'una prova ha de tenir la Llicència Anual Cavallar (LAC) i la Llicència Esportiva Nacional (LDN) o Llicència Esportiva Territorial (LDT) expedida per la Federació Hípica Territorial a la qual pertanyi, les quals poden ser exigides pel president del jurat o el comitè organitzador, així com el Llibre d'Identificació del Cavall.

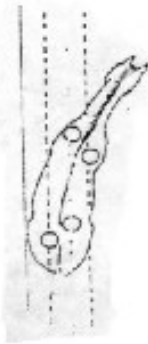
Article 40. PREMIS.

1. Aquest reglament no contemplarà els premis en metàl·lic. En cas que un club organitzador tingui intenció d'incloure'ls en el seu concurs, estaran previstos a l'avanç de programació les proves i les quantitats concedides.
2. Es lliuraran trofeus als primers classificats de les proves celebrades.

ANNEXES

TREBALL EN DUES PISTES. EL PAS DE COSTAT.

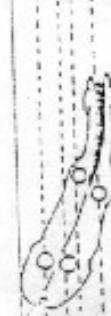
1) ESPATLLA ENDINS

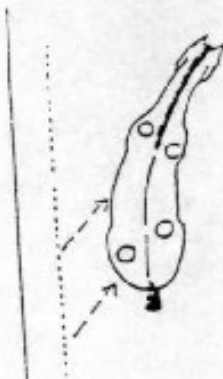
2) ("Travers").
CAP AL MUR

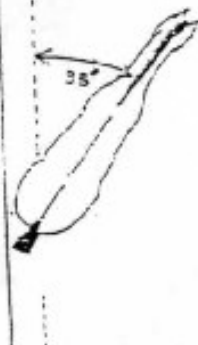
3) ("Renvers").
GROPA AL MUR

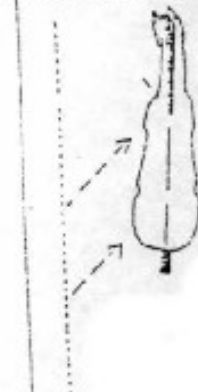
4) DIAGONAL DE COSTAT

5) CESSIO DE LA CAMA
AL LLARG DEL MUR

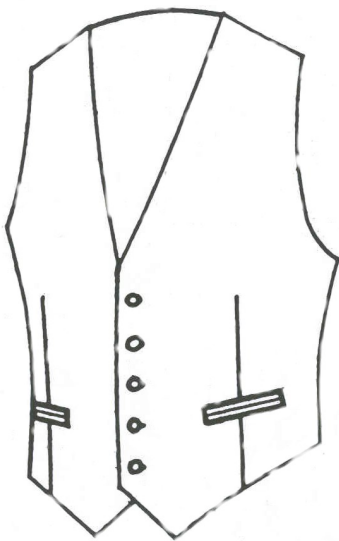
6) CESSIO DE LA CAMA
"SOBRE LA DIAGONAL"

Capell menorquí.

Guardapit menorquí

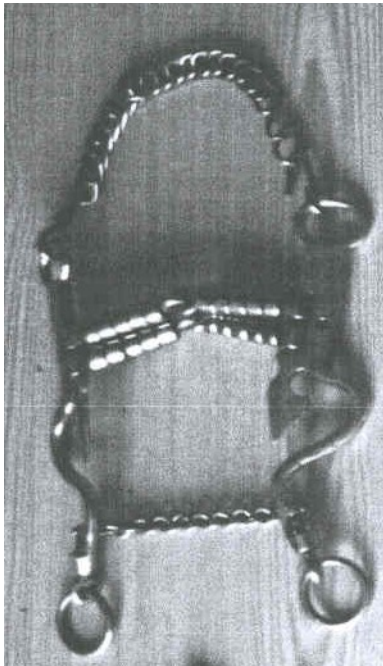

Levita menorquina

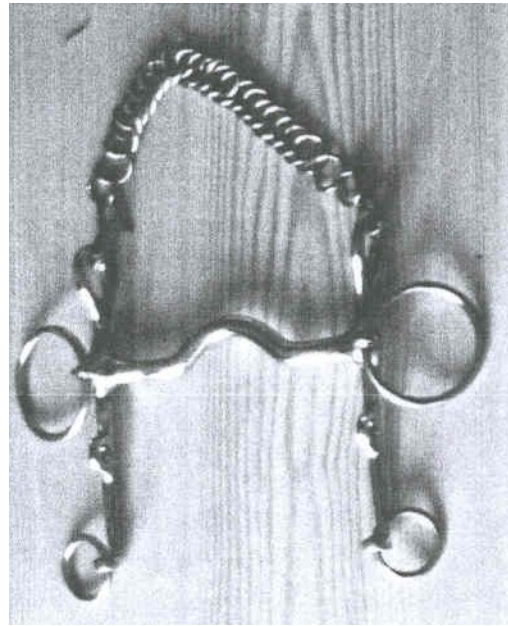

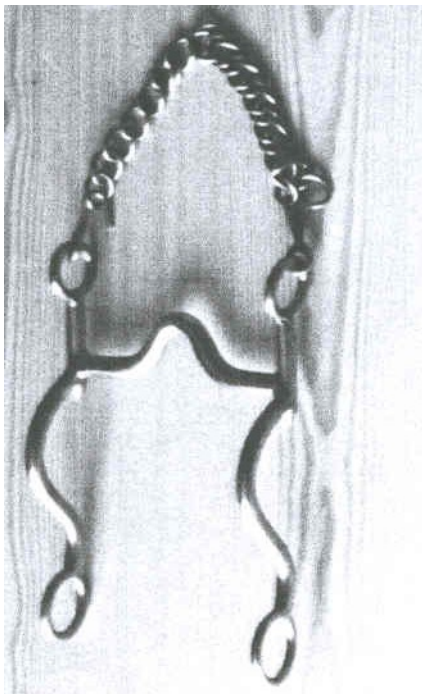
Mos d'avellanes

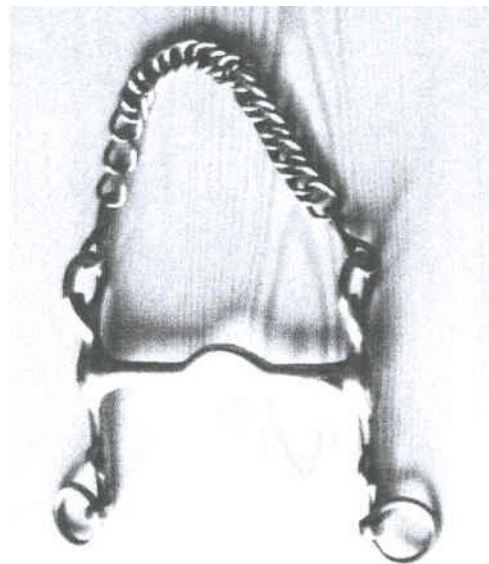
Mos de quatre regnes.

Mos en "S".

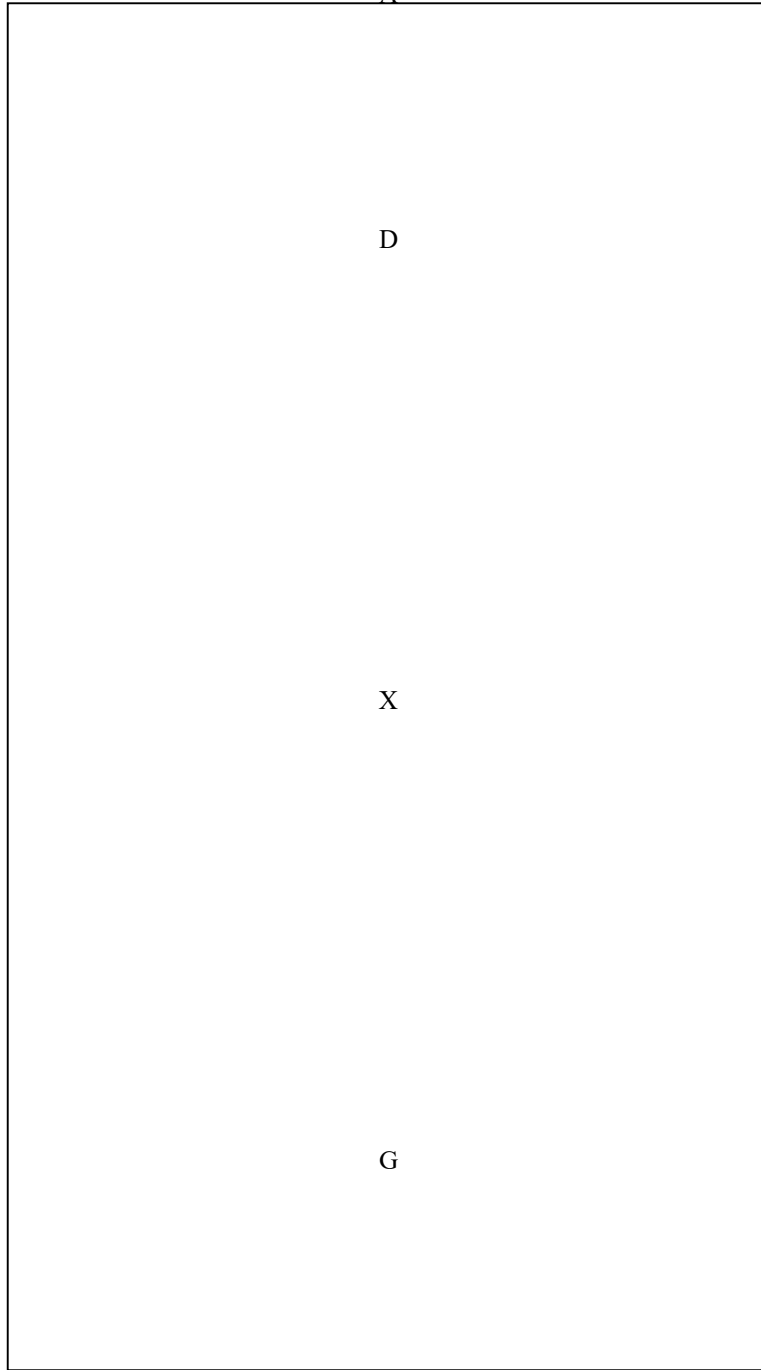
Mos de galta recta.

PISTA DE DOMA MENORQUINA

ENTRADA

A

F

D

K

B

X

E

M

G

H

C